

Kmečka trgovina

Živina

Cene so ostale nespremenjene. Na zadnjih sejnih bil položaj v živinski trgovini sledeč: V Mariboru so se prodajali debeli voli 4.60—5.75 din, poldebili 3.50—4.60, plemenski 5.75—6 din, bikli za klanje 3.75—5 din, klavne krave debele 4.50 do 5.25 din, plemenske 3.50—4.50, klobasarice 2.75—3.50, molzne 3.75—5, breje 3.50—4.50 din, mlada živina 4.60—6 din, teleta 5.50—7.50 din. — V Kranju so bili voli prve vrste 6.25 din, druge vrste 5.50, tretje vrste 5 din, telice prve vrste 6 din, druge vrste 5, tretje vrste 5 din, krave prve vrste 4.50 din, druge vrste 4, tretje vrste 3.50 din, teleta prve vrste 7.50, druge vrste 7 din. — V Ptujju so bili voli od 4.60—5.50 din, krave 2.50 do 4.90 din, bikli 3.50—4.50 din, junci 3.80—4.10, telice 4—5 din, teleta 6.50—7 din. — V Ljubljani so prodajali vole od 3.75—5.75 din, krave od 2.25 do 5.25 din, teleta 7—8 din. — V Šmarjah pri Jelšah so bili voli prve vrste 5—6 din, druge vrste 4—5, tretje vrste 3—4 din, telice prve vrste 5—6 din, druge vrste 4.50—5 din, tretje vrste 3—4 din, krave prve vrste 4—5 din, druge vrste 3—4 din, tretje vrste 2.50—3 din, teleta prve vrste 5—6, druge vrste 4—5 din. — V Pilšanuju so bili voli druge vrste 5.50 din, tretje 4 din, telice druge vrste 5.25, tretje 4 din, krave druge vrste 4 din, tretje 3 din, junci 3—4.50 din. — V Razkrižju so bile cene: bikli 4—4.50 din, krave 3—4 din, telice 4—5 din. — Lemberg je dosegel sledeče cene: voli prve vrste 5.50 din, druge 4.50 in tretje 3.50 din, telice prve vrste 5 din, druge 4 din, tretje vrste 3 din, krave prve vrste 4 din, druge 2.50 din, tretje vrste 2.50 din, teleta prve vrste 6 din in druge vrste 5 din. — Zagorje ob Savi: voli 4.50—5.50 din, krave za pleme 6 din, za meso 3.50—5 din, telice za pleme 6 din, za meso 4.50—5 din.

Svinje

Tudi v trgovini s svinjami je položaj nespremenjen. Povpraševanje je še vedno zelo živahno. Na mariborskem trgu so bili mladi prašiči 5—6 tednov stari po 85—120 din, 7—9 tednov po 120 do 140 din, 3—4 mesece po 150—210 din, 5—7 mesecev po 300—390 din, 8—10 mesecev 420 do 490 din, eno leto stari 710—820 din; 1 kg žive teže 6.50—7.75 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — V Šmarškem okraju so špeharji po 9 do 10 din, pršutarji 8—9 din za 1 kg; na Gorenjskem je cena svinj sledeča: špeharji 10.50, pršutarji 8 din za 1 kg. V Ljubljani so se prodajali 6—12 tednov stari pujski po 120 do 200 din komad, v Ptujju pa pršutarji 7.50—8 din, plemenske svinje 7.50—8.25 din 1 kg, prasici od 6 do 12 tednov po 90—150 din za glavo.

Konji

Na ptujskem sejmu so se prodajali konji od 900 do 5000 din komad, žrebeta od 1000 do 2000 din; v Ljubljani so bili konji po 400 do 3500 din komad.

Sirove kože, volna, med

Goveje sirove kože se prodajajo po 10—14 din, teleče 12—16 din, svinjske 6—8 din za 1 kg. — Ovčja volna je nekoliko padla v ceni. Neoprana volna se prodaja sedaj po 15—18 din, oprana pa po 20—30 din. — Čisti čebelni med ima sedaj ceno 20—24 din za 1 kg.

Žitni trg

Tržna cena žita zanima našega kmeta bolj informativno, da je o žitnem trgu poučen, ker imajo pri nas sploh malokje žita toliko, da lahko presežek prodajajo, če so ga pa imeli, so ga pa že davno prodali. Zadnjih smo že poročali o brezvestni špekulaciji, ki je nastala v Vojvodini s pšenico. Vlada je špekulantom, ki bi bili radi kar čez noč zaslužili 70 milijonov dinarjev, energično stopila na prste. Kupci so popolnoma izginili s trga in zaradi tega je začela cena pšenice zopet močno padati. Sedaj zahtevajo za 100 kg pšenice v Vojvodini samo še 225 din, pred tednom dni pa še 250 din. Vendar kupci čakajo še na nadaljni padec, ki bo neizbežen, ker se tudi letos obeta dobra žetev. Posevki kažejo zelo dobro. Tudi moka je že padla ter se zahteva za njo 360 din. Prav tako je nazadovala v ceni tudi koruza, ki se prodaja sedaj na veliko po 116 do 118 din.

Naša domača in svetovna trgovina

Objavljen je pregled naše zunanje trgovine v mesecu aprilu, iz katerega je razvidno, da smo bili tudi v aprilu pasivni, kakor že v februarju in marcu. Lansko leto so bili ti trije meseci visoko aktivni. Vzrok nazadovanja našega izvoza je v nizkih cenah nekaterih naših važnih proizvodov, pa tudi v manjši količini. Tako je padel izvoz stavbnega lesa, živine, svinj, dvignil pa se je samo izvoz koruze. V prvih štirih mesecih letošnjega leta je naša trgovska bilanca pasivna za 174,3 milijone din, lani pa je bila aktivna za 334,6 milijonov dinarjev. Isti pojav pa opazimo povsod drugod po svetu. Obseg svetovne trgovine se je v letošnjih štirih mesecih v primeri z lanskim znatno zmanjšal. Svetovna konjunktura torej popušča, v večini industrijskih držav sta produkcija industrijskih predmetov in zaposlenost delavstva znatno nazadovani, kar ima zopet kot posledico nazadovanje izvoza, pešanje domače trgovine in konzuma in s tem padanje narodnega dohodka. Predvsem pa so začele padati cene siro-

vin in gospodarski položaj držav, ki so bile odvisne od prodaje sirovin, se bo poslabšal. Tudi za poljedelske države se bližajo zopet slabši časi.

Vino

Stanje vinogradov je razmeroma dobro. Nastavek je lep, mladje je že veliko, dasi je v primeri z lanskim letom v rasti precej zaostalo, kar pa ne bo imelo kvarnih posledic. Seveda se sedaj še ničesar ne da sklepati na trgatev, saj je oktober še daleč in gorice so v tem času izložene vsem mogočim boleznim in nesrečam. Zaloga se hitro manjšajo, vinska trgovina je sedaj zelo živahna. Povišal se je pač konzum vina v naših krajih, in sicer za 20% v primeri z lanskim letom. V Slovenskih goricah se prodaja sedaj navadno namizno vino po 6.75 do 7 din, boljše sorte pa od 8 din naprej. V bizeljskem in dolenskem vinorodnem okolišu so cene približno za 1 din nižje kakor v Slov. goricah. — Letos se tudi Dalmatinci kar naprej hvalijo z odlično vinsko trgovino. V Šibeniku, ki je središče vinske trgovine za severno Dalmacijo, so cene sedaj že 40% višje kakor so bile v začetku leta. Crno vino se prodaja od kleti po 4—4.50 din, belo pa je po 4.50—5 in tudi po 6 din liter. Tako dragega vina v Dalmaciji že kdove kdaj ni bilo.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Manjkajoči prvi sklep na desnem kazalcu in državna služba. Jožef D. Službo policijskega stražnika in orožnika ne boste mogli dobiti s to hibo, čeprav ste pri pehoti kaplar. Pri financarjih pa bi jo utegnili dobiti.

Upnik noče priznati zaščite in pokazati zapisov. K. A. P. Leta 1929 ste si izposodili neko vsoto denarja proti 10% obrestim. Kar ste odplačevali, je upnik zapisoval na polo pri dožnem pismu. Sedaj Vas terja še za 1600 din, Vi pa pravite, da znaša dolžni ostanek precej manj, zahtevate, da Vam upnik pokaže zapiske ter prizna zaščito (ali znižanje), upnik pa zapisov baje nima več in Vam zaščite noče priznati. — Če ste bili ob času najetja posojila in 26. septembra 1936 kmet, Vam zaščita pritiče (razen, če niste morda v boljšem gmotnem položaju nego upnik, kar pa mora upnik uveljavljati in dokazati) in Vam v varstvo Vaših pravic ni treba zaenkrat ničesar ukreniti. Če bi Vas upnik tožil, ugovarjajte, da ste zaščiten in da Vam upnik še ni izročil obračuna in nove zadolžnice. Ko boste delali obračun, Vam od 24. novembra 1933 naprej do 26. septembra 1936 ni treba priznati več nego enoodstotne obresti. Obresti od obresti bi bili dolžni plačati (in sicer le za čas do 23. novembra 1933), če ste izrecno prevzeli to obvezo, sicer pa ne. — V eventualni pravdi Vaše stališče ne bo slabše, čeprav nimate zapisov; nasprotno bo sumljivo, ako jih upnik ne bo predložil — seve, v kolikor Vam bodo verjeli, da je upnik zapiske res napravil.

Na meji oškodovani ne more plačati stroškov sodnega omejitvenja. K. P. v Sp. D. V letih 1928 in 1936 je mejaš posekal ob meji več dreves, o katerih trdite, da so stala na Vašem svetu. Čeprav je občinska komisija ugotovila, da kaže mapa po Vašem, se z mejašem niste mogli poravnati, ker si on lasti dotični svet. Prav je bilo, da ste prosili, naj sodišče uredi meje. Ker ste posestnik in bi Vam najbrž pravica revnih ne bila priznana, boste pač morali kje dobiti omenjenih 300 din za komisijske stroške, kajti brez sodelovanja sodišča ne boste mogli priti do zaščite svojih pravic, ko je mejaš tako trdovraten. Če pa Vam uspe dobiti ubožno spridevalo, poskusite vložiti na zapisnik pri sodišču tožbo (s pravico revnih) na plačilo odškodnine za v letu 1936 podrti drevesa.

Služba pri železnici. A. Čuček in J. Dohnik. Imata ljudskošolsko izobrazbo, vojaščino sta odslužila in bi rada dobila službo pri železnici. — Vložiti bi bilo prošnjo na generalno ravnateljstvo državnih železnic v Beogradu. Dokumentov zaenkrat ni treba priložiti, marveč le navajajte, da, odnosno v kolikor izpolnjujete pogoje za sprejem v državno službo (kateri so ti pogoji, ste na tem mestu lahko že večkrat čitali); morda priložite zaenkrat le prepise dokumentov, ako jih že imate. Prosite, naj Vašo prošnjo obdrže v evidenci, dokler se kako primerno mesto ne izprazni. Najbrž boste sprejeti sprva le kot delavec; ako boste pokazali primerno pridnost, sposobnost in inteligenco, Vas bodo pozneje postavili

na primernejša, boljša mesta. Do stalne namestitve bo pa dolgo trajalo (najbrž kakih deset let).

Sosed prepoveduje imeti čebele. Star naročnik, že 20 let imate na svojem svetu čebelnak, ki je oddaljen 80 cm od meje in 2 m od sosedove njive. Sedaj Vam je sosed prepovedal imeti tam čebele. — Zakon ne določa, kako daleč mora stati čebelnak od meje. Sosed se najbrž opira na določbo § 364 obč. drž. zakona, ki dopušča prepovedati sosedu, da posredno vpliva od svojega zemljišča na način, ki presega po krajevnih razmerah običajno mero in bistveno krati v kraju navadno rabo zemljišča. Ne glede na to, da bo sosed, ako ste res že 20 let imeli čebelnak na istem mestu, najbrž težko dokazal, da gre za bistveno kratenje rabe njive, poudarjamo, da je med pravniki sporno, ali letanje čebel sploh spada k vplivom, katere ima v mislih § 364 obč. drž. zakona. Vsekakor ni dvoma, da z ozirom na določbe §§ 383 in 384 obč. drž. zakona, izdane v interesu čebelarstva, ni omejena pravica, imeti čebele na lastnem zemljišču in se v postavitvi panjev v bližini tujih zemljišč ne more zavzeti prekoračenja pravnih predpisov. Morda se s sosedom pogovorita do jeseni.

Nezakonski oče odsvoji svojo imovino in ne plačuje alimentacije. A. Franko. Sin posestnika je priznal nezakonsko očetovstvo in bil sojsojen na plačilo 75 kron mesečne alimentacije svojemu otroku. Plačal je le 2000 kron, potem pa nič več. Oče nezakonskega očeta je slednjemu testamentarno zapustil posestvo, a nezakonski oče je posestvo odstopil svoji materi. Vprašate, kaj naj ukrenete v varstvo pravic nezakonskega otroka, ki je radi slaboumnosti potreben oskrbe v zavodu. — Po obč. drž. zakonu dolžnost skrbeti za nezakonskega otroka žal ne prehaja od nezakonskega očeta na njegove sorodnike. Radi tega mater in brata nezakonskega očeta ne morete terjati na plačilo alimentacij. Lahko bi bili, odnosno je bila celo Vaša dolžnost kot varuha, da spodbijate pravni posej, s katerim je nezakonski oče podedoval posestvo, odnosno svoje pravice odstopil svoji materi ter tako ostal brez imovine. Ker je pa za tako spodbijanje predpisani najdaljši rok desetih let, ste ga žal že zamudili in ne morete sedaj ničesar več ukreniti — razen z dobrega.

Brezobrestno posojilo za popravilo hiše. M. Lahornik. Ni nam znano, kje bi mogli dobiti brezobrestno posojilo v navedeni nameni. Objubljajo ga sicer razne zadrage, a zahtevajo, da pristopite najprej kot članica in potem morate čakati, da pridete na vrsto; kdaj bo to, je pa precej negotovo.

Tožba na povračilo oskrbnih stroškov za tujo hčerko. Ista. Če sta oskrbovali tujeja otroka, Vam mora stroške predvsem povrniti dotični, ki Vam jih je obljubil. Podrejeno sta dolžna take stroške povrniti starša. Če sta starša brez sredstev ali neznanega bivališča in tudi starih staršev ni možno iztožiti, je dolžna za otroka skrbeti pristojna občina, ki pa se bo upravičeno branila za nazaj plačevati, če je vnaprej niste opozorili, odnosno jo pozvali, naj sama poskrbi za otroka.